ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2019

Vyhlásené: 20. 12. 2019 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

444

VYHLÁŠKA
Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

zo 4. decembra 2019

o minimálnych požiadavkách na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 9b ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 139/2019 Z. z. ustanovuje:

§1
Rozsah hodnotenia bezpečnosti pacienta

(1) Pri hodnotení bezpečnosti pacienta sa u poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti posudzuje

a) bezpečná identifikácia pacientov,

b) bezpečnosť pri používaní liekov a ich uchovávaní,[1])

c) prevencia zámeny pacienta, zdravotného výkonu a strany alebo časti tela pacienta pri chirurgických výkonoch,

d) optimálne postupy hygieny rúk pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,

e) bezpečné odovzdanie pacientov,

f) prevencia vzniku dekubitov u hospitalizovaných pacientov,

g) riešenie neodkladných stavov,

h) preventívne a kontrolné opatrenia proti nozokomiálnym infekciám,

i) eliminácia a prevencia pádov,

j) udržateľnosť mobility pacientov,

k) bezpečná komunikácia,

l) dodržiavanie práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu,[2])

m) sledovanie spokojnosti pacientov.

(2) Pri hodnotení bezpečnosti pacienta sa u poskytovateľa ambulantnej zdravotnej starostlivosti posudzuje

a) bezpečná identifikácia pacientov,

b) bezpečnosť pri používaní liekov a ich uchovávaní,

c) optimálne postupy hygieny rúk pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,

d) riešenie neodkladných stavov,

e) bezpečná komunikácia,

f) dodržiavanie práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu,

g) sledovanie spokojnosti pacientov,

h) ordinačné hodiny a zastupiteľnosť.

(3) Pri hodnotení bezpečnosti pacienta sa u poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby posudzuje

a) bezpečná identifikácia pacientov,

b) bezpečnosť pri používaní liekov a ich uchovávaní,

c) optimálne postupy hygieny rúk pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,

d) bezpečná komunikácia,

e) dodržiavanie práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu,

f) technická kontrola pomôcok na riešenie neodkladných stavov.

§ 2

Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta u poskytovateľa ústavnej zdravotnej starostlivosti

(1) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej identifikácie pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) prvotného overenia identifikácie pacienta preukazom poistenca alebo elektronickým občianskym preukazom a postup následnej identifikácie pacienta v celom procese poskytovania zdravotnej starostlivosti a overenia identifikácie pacienta, ktorý nie je schopný potvrdiť vlastné identifikačné údaje,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnosti pri používaní liekov a ich uchovávaní sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) zoznam uchovávaných liekov,

b) postup bezpečného uchovávania liekov,

c) postup na určenie podmienok pri používaní a aplikácii liekov,

d) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(3) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti prevencie zámeny pacienta, zdravotného výkonu a strany alebo časti tela pacienta pri chirurgických výkonoch sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) jednotný postup pri realizácii správneho zdravotného výkonu u správneho pacienta v správnej lokalizácii,

b) postup na používanie štandardizovaného spôsobu označenia miesta chirurgického výkonu a zaistenie účasti pacienta, ak je to vzhľadom na jeho zdravotný stav možné,

c) zoznam predoperačných bezpečnostných postupov bezprostredne pred chirurgickým výkonom,

d) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(4) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti zavedenia optimálnych postupov hygieny rúk sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti

a) vypracovaný postup vstupného školenia a periodického školenia všetkých zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov zdravotníckeho zariadenia v oblasti hygieny rúk a bariérovej starostlivosti,

b) zabezpečené každé umývadlo hygienickými potrebami, dezinfekčnými prostriedkami a schémou správneho umývania a dezinfekcie rúk najmä na exponovaných miestach,

c) zabezpečené dezinfekčné prostriedky k dispozícii v mieste poskytovania zdravotnej starostlivosti a na ďalších rizikových miestach, kde sa manipuluje so zdravotníckymi prostriedkami a pomôckami kontaminovanými biologickým materiálom,

d) vypracovaný postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečného odovzdania pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) jednotný postup odovzdania pacientov a informácií o ich zdravotnom stave v rámci zdravotníckeho zariadenia a mimo zdravotníckeho zariadenia,[3])

b) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti prevencie vzniku dekubitov u hospitalizovaných pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) vstupného hodnotenia rizika vzniku dekubitov u hospitalizovaných pacientov a systém periodického hodnotenia u pacientov,

b) na zavedenie opatrení k zníženiu rizika vzniku dekubitov u pacientov, ktorí sú vyhodnotení ako rizikoví,

c) na určenie jednotného postupu pre prevenciu vzniku dekubitov a postup riešenia, ak k rozvoju dekubitu dôjde,

d) evidencie dekubitov, ktorý zahŕňa následné analyzovanie a vyhodnotenie sledovaných výsledkov a v prípade potreby určenie nápravných a preventívnych opatrení,

e) vnútorného postupu pre ošetrovanie dekubitov a voľbu vhodných terapeutických postupov,

f) celoživotného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v oblasti prevencie a liečby dekubitov,

g) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(7) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti riešenia neodkladných stavov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) postup pravidelných kontrol funkčnosti zdravotníckych pomôcok a prístrojov na riešenie neodkladných stavov, vrátane sledovania doby expirácie liekov a vykonávania a evidencie zápisov o vykonaných kontrolách,

b) plán školenia všetkých zdravotníckych pracovníkov poskytovateľa v poskytovaní prvej pomoci a v riešení neodkladných stavov minimálne dvakrát ročne,

c) postup privolania odbornej pomoci pri vzniku neodkladného stavu,

d) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(8) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti zavedenia preventívnych a kontrolných opatrení proti nozokomiálnym infekciám sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) pravidelného sledovania prítomnosti nozokomiálnych infekcií v zdravotníckom zariadení,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(9) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti eliminácie a prevencie pádov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) na predchádzanie zranení, zdravotných komplikácií spojených najmä s imobilizáciou a ťažkými zdravotnými postihnutiami pacientov,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(10) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti udržateľnosti mobility pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti

a) vypracovaný postup kontroly udržateľnosti mobility pacientov,

b) zabezpečené polohovateľné postele a polohovacie zdravotnícke pomôcky na nácvik mobility pacientov v zdravotníckom zariadení,

c) vypracovaný postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(11) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej komunikácie sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) jednotnej komunikačnej schémy pre všetkých zdravotníckych pracovníkov,

b) na zabezpečenie dostatočného času na konzultáciu s pacientom tak, aby pacient mohol popísať svoj zdravotný stav a jeho súvislosti a mal možnosť klásť ošetrujúcemu zdravotníckemu pracovníkovi otázky,

c) použitia alternatívnych komunikačných techník medzi zdravotníckym pracovníkom a pacientom vrátane poskytnutia obrazových a písomných komunikačných a inštruktážnych pomôcok pre pacientov,

d) sledovania a analýzy zistených nedostatkov pri komunikácii s pacientom,

e) na zabezpečenie autonómie u ľudí s mentálnym postihnutím a seniorov,

f) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(12) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti dodržiavania práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) transparentného a jednotného spôsobu informovania pacientov o ich právach,

b) sledovania a vyhodnotenia dodržiavania práv pacientov,

c) bezpečnej úschovy a uloženia cenných predmetov pacientov,

d) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(13) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti sledovania spokojnosti pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ústavnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) pravidelného sledovania spokojnosti pacientov s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

§3

Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta u poskytovateľa ambulantnej zdravotnej starostlivosti

(1) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej identifikácie pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) prvotného overenia identifikácie pacienta preukazom poistenca alebo elektronickým občianskym preukazom a postup následnej identifikácie pacienta v celom procese poskytovania zdravotnej starostlivosti a overenia identifikácie pacienta, ktorý nie je schopný potvrdiť vlastné identifikačné údaje,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnosti pri používaní liekov a ich uchovávaní sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) zoznam uchovávaných liekov,

b) postup bezpečného uchovávania liekov,

c) postup na určenie podmienok pri používaní a aplikácii liekov,

d) postup na uchovávanie liekov podľa súhrnu charakteristických vlastností humánneho lieku, ktorý bol schválený pri registrácii lieku,

e) postup na zavedenie systému priebežnej kontroly doby expirácie liekov,

f) postup evidencie liekov,

g) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(3) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti zavedenia optimálnych postupov hygieny rúk sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti

a) vypracovaný postup vstupného školenia a periodického školenia všetkých zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov zdravotníckeho zariadenia v oblasti hygieny rúk a bariérovej starostlivosti,

b) zabezpečené každé umývadlo hygienickými potrebami, dezinfekčnými prostriedkami a schémou správneho umývania a dezinfekcie rúk najmä na exponovaných miestach,

c) zabezpečené dezinfekčné prostriedky k dispozícii v mieste poskytovania zdravotnej starostlivosti a na ďalších rizikových miestach, kde sa manipuluje so zdravotníckymi pomôckami a pomôckami kontaminovanými biologickým materiálom,

d) vypracovaný postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(4) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti riešenia neodkladných stavov sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný

a) postup pravidelných kontrol funkčnosti zdravotníckych pomôcok a prístrojov na riešenie neodkladných stavov vrátane sledovania doby expirácie liekov a vykonávania a evidencie zápisov o vykonaných kontrolách,

b) plán školenia všetkých zdravotníckych pracovníkov poskytovateľa v poskytovaní prvej pomoci a v riešení neodkladných stavov minimálne dvakrát ročne,

c) systém privolania odbornej pomoci pri vzniku neodkladného stavu a viditeľné označenie liniek tiesňového volania 112, 150, 155 a 158,

d) postup opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej komunikácie sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) na zabezpečenie dostatočného času na konzultáciu s pacientom tak, aby pacient mohol popísať svoj zdravotný stav a jeho súvislosti a mal možnosť klásť ošetrujúcemu zdravotníckemu pracovníkovi otázky,

b) na zabezpečenie poskytnutia informácií pacientovi v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby pacient poskytnutým informáciám porozumel,

c) použitia alternatívnych komunikačných techník medzi zdravotníckym pracovníkom a pacientom vrátane poskytnutia obrazových a písomných komunikačných a inštruktážnych pomôcok pre pacientov,

d) sledovania a analýzy zistených nedostatkov pri komunikácii s pacientom,

e) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti dodržiavania práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) transparentného a jednotného spôsobu informovania pacientov o ich právach,

b) sledovania a vyhodnotenia dodržiavania práv pacientov,

c) bezpečnej úschovy a uloženia cenných predmetov pacientov,

d) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(7) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti sledovania spokojnosti pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) pravidelného sledovania spokojnosti pacientov s poskytovanou zdravotnou starostlivosťou,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(8) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti ordinačných hodín a zastupiteľnosti sú splnené, ak má poskytovateľ ambulantnej zdravotnej starostlivosti vypracovaný postup

a) na zabezpečenie zrozumiteľného rozpisu ordinačných hodín dostupného pre pacientov na verejne prístupnom mieste alebo pri vstupe do ambulancie, vrátane zabezpečenia pravidelnej aktualizácie tak, aby boli zhodné so skutočným stavom,

b) na zabezpečenie vyznačenia zmeny ordinačných hodín v dostatočnom predstihu, najneskôr do 24 hodín pred zmenou ordinačných hodín,

c) na zabezpečenie dostupnosti informácií o ordinačných hodinách, ktoré obsahujú najmä

1. meno a priezvisko lekára,
2. meno a priezvisko zdravotnej sestry,
3. mená a priezviská všetkých ostatných ošetrujúcich zdravotníckych pracovníkov na pracovisku,
4. špecializačný odbor,

5. začiatok a koniec ordinačných hodín,
6. určenie hodín, ktoré sú vyhradené pravidelným výkonom,
7. úplnú adresu pracoviska, telefonický kontakt a kontakt prostredníctvom elektronickej pošty,

d) na zabezpečenie informácií počas neprítomnosti ošetrujúceho lekára alebo iného zdravotníckeho pracovníka alebo počas dočasného prerušenia poskytovania zdravotnej starostlivosti o poskytnutí neodkladnej zdravotnej starostlivosti iným poskytovateľom zdravotnej starostlivosti v rámci jeho ordinačných hodín s uvedením jeho presného a úplného označenia, kontaktných údajov, ordinačných hodín a presnej adresy,

e) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

§ 4

Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta u poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby

(1) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej identifikácie pacientov sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby vypracovaný postup

a) prvotného overenia identifikácie pacienta preukazom poistenca alebo elektronickým občianskym preukazom a overenia identifikácie pacienta, ktorý nie je schopný potvrdiť vlastné identifikačné údaje,

b) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(2) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta pri používaní liekov a ich uchovávaní sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby vypracovaný

a) zoznam liekov pre ambulancie záchrannej zdravotnej služby poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby,

b) postup hodnotenia a hlásenia nežiaducich účinkov liekov v podmienkach poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby,

c) postup na zaistenie bezpečného uloženia liekov v dopravných prostriedkoch všetkých výjazdových skupín poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby v súlade s odporúčaním výrobcu,

d) postup na zavedenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(3) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti zavedenia optimálnych postupov hygieny rúk sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby

a) vypracovaný plán vstupného školenia zdravotníckych pracovníkov a iných odborných pracovníkov poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby v oblasti hygieny rúk a bariérovej starostlivosti,

b) zaistené dezinfekčné prostriedky pre všetky dopravné prostriedky všetkých výjazdových skupín poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby,

c) vypracovaný postup na zaistenie vybavenosti a vybavenosť prostriedkami ochrany a prevencie prenosu infekcií,

d) vypracovaný postup na zavedenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(4) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti bezpečnej komunikácie sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby vypracovaný postup

a) jednotnej komunikačnej schémy pre všetkých zdravotníckych pracovníkov,

b) na zabezpečenie dostatočného času pre konzultáciu s pacientom tak, aby pacient mohol popísať svoj zdravotný stav a jeho súvislosti a mal možnosť klásť zdravotníckemu pracovníkovi otázky,

c) použitia alternatívnych komunikačných techník medzi zdravotníckym pracovníkom a pacientom vrátane poskytnutia obrazových a písomných komunikačných a inštruktážnych pomôcok pre pacientov,

d) sledovania a analýzy zistených nedostatkov pri komunikácii s pacientom,

e) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti dodržiavania práv pacientov a osôb podľa osobitného predpisu sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby vypracovaný postup

a) transparentného a jednotného spôsobu informovania pacientov o ich právach,

b) sledovania a vyhodnotenia dodržiavania práv pacientov,

c) opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Minimálne požiadavky na interný systém hodnotenia bezpečnosti pacienta v oblasti technickej kontroly pomôcok na riešenie neodkladných stavov sú splnené, ak má poskytovateľ záchrannej zdravotnej služby vypracovaný postup

a) na zaistenie vypracovania dokumentácie o uskutočnených pravidelných kontrolách funkčnosti zdravotníckych pomôcok vrátane doby expirácie liekov,

b) na zavedenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

§ 5
Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januára 2020.

Andrea Kalavská v. r.

1) § 73 zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 459/2012 Z. z.

2) § 6 až 11 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

3) §18 až 25 zákona č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava,
tel.: 02 888 91 131, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.